

то средносписъчният брой на другите категории персонал се намалява с ускорени темпове.

Разбира се по-целесъобразно е при анализа на другите категории персонал да се разглежда поотделно развитието на служащите, обслужващия персонал и милиционерската и пожарна охрана. В горната таблица обаче са посочени общо, тъй като в мащаба на страната липсват така диференцирани данни.

При анализа на състава на работната сила в търговията трябва добре да се изучи и нейният професионален състав. Трябва да се обърне особено внимание на броя на заетите лица в основните търговски професии, които са свързани непосредствено с реализирането на стоките. Професионалният състав на лицата, заети в търговията, може да се установи само чрез преброяване на работниците и служителите в търговията или при преброяване на населението.

Търговията е такъв отрасъл, в който работата не е свързана с изразходване на тежък физически труд. Поради това в нея може да намери широко приложение женският труд. Това налага при анализа на труда да се изучи какъв е половият състав на търговския персонал.

Анализ на данните за фонда на работната заплата в търговията

Един от важните показатели при анализа на социалистическата търговия представлява фондът на работната заплата. От неговото развитие и, по-специално, от нарастването на средната заплата се вижда непрекъснатото подобряване на материалното и културно благосъстояние на търговските работници. Работната заплата и преди всичко различните системи на заплащане представляват икономическият стимул за увеличаване на производителността на труда. Ето защо в търговията трябва да се създаде система на заплащане, която да отговаря на следните изисквания:

а) Да осигурява на работниците заплащане според тяхната квалификация и обема на тяхната работа. С други думи при заплащането не трябва да се допуска уравниловка.

б) Системата на заплащане на труда трябва да се съобразява със специфичността на труда на отделните групи търговски работници (ръководни работници, продавачи в магазини с индивидуално отчитане на изработката, с бригадно отчитане на изработката, работници в подвижната търговия и др.

в) Работната заплата трябва да стимулира преизпълнението на плана за стокооборота и подобряване качеството на търговското обслужване.

Фондът на работната заплата е един от най-важните елементи на издръжката на обръщението и оказва твърде голямо влияние върху нейното равнище. Това дава отражение и върху рентабилността на търговските организации.

При анализа на фонда на работната заплата трябва да се изучи както изпълнението на плана за фонда на работната заплата, така и неговото развитие.

Чрез съпоставянето на фактическия (отчетния) фонд на работната заплата с плановия се установява размерът на абсолютната икономия или преразход към плана.